

דק"ק רענדעק באויבערלאַנד, והעתיק שמה עם ב"ב, אבל את בכורו ר' יוסף, הניח אצל אביו בלאקענבאך, שיהי' רגיל לפניו בתלמוד.

בשנת תקפ"ו נקרא הגר"ז לשבת על כסא הרבנות במאקאווא והי' אז בערך בן ל"ד או ל"ה, ושימש שם עד יום הסתלקותו, י"א טבת תרכ"ג.

כשנתקבל הגרש"ז לאב"ד מאקאווא בישר חותנו הגאון ר' בונם ז"ל את הבשורה הו' להגה"ק בעל החת"ס ז"ל, במכתב הנדפס באגרות סופרים סי' ס"א, ואשר מובא כאן הנצרך לעניננו, וז"ל:

ב"ה, מט"ד, יום א' כ"ב למב"י קפ"ו לפ"ק, שוכ"ס לאה"י מח"ר וכו', יום ד' העבר קבלתי ע"י א' מתלמידי חתני, הרב מו"ה זלמן נ"י, אגרת ממנו, הגתב יום ד' העבר, בהודעה שרו"ט ק"ק מאקאווא כתבו לו שנתקבל אצלם לרב ואב"ד, וקצבת הסיפוק לשבוע ד' זהובים, וכיודע להם שרצונו מועד לשבת על כסאם ישלחו לו כתב רבנות. והשיב להם שבוא יבוא אצלם ברנה ברצות ה', כן דבריו בקצרה. תלמידו הנ"ל אמר, שק"ק הנ"ל הוא קבוצת ד' מאות בעלי כתיים, ה' יוסיף עליהם, והכל בזול שם יותר מבק"ק רענדיק, וחלקה טובה בבריאות גופי בני אדם. באמת לא יונעם לי ריחוקם כל כך מאתנו ואך אם ד' בחר לו לשבת הכסא ושם, כל מה דעביד לטב עביד וכו'.

הק' בונם גינס

הגרש"ז הוציא בחייו את חיבורו האדיר יריעות שלמה על יו"ד, גדפס בווינ בשנת תרי"ד וחכמי דורו קיבלוהו בהתפעלות יתרה. הגה"ק בעל ד"ח ז"ל אמר עליו, יהודי הונגריא אינם יודעים את מי יש להם, ועל ספרו אמר, שמאז הס' גו"ב לא ראה עדיין ספר נחמד ומלא טטור"ד כס' יריעות שלמה.

בשנת תרס"ה הוציאו נכדיו את חיבורו שו"ת יריעות שלמה על דחש"ע, בהסכמות גדולי הדור ההוא.

מה נפלא שעל אף גדלות גאונו לא כתב תשובות לרבים רק אחרי שנת ת"ר, שכנראה אחרי פטירת החת"ס הופיעו על הבמה גדולי ההוראה, הגאונים בעל כת"ס, בעל מהר"מ שיק, בעל מהר"מ א"ש, בעל יריעות שלמה ועוד וצ"ל, גדולי תלמידי החת"ס, הגם שמהרש"ז לא הי' תלמידו במישרים, אבל פנה אליו בכל ספקותיו.

החת"ס החשיב מאוד את מהרש"ז ובתשובה אליו בשנת תקפ"ט (חת"ס אה"ע ב' ע"ח) הוא פונה אליו בכתובת פאר וז"ל:

שלום אלף לשר האלף י"נ מחו' הרב הגאון המופלג בחריצות ובקיאות כמעין הנובע וכנהר שאינו פוסק בלי ליאות אב בחכמה ורב בדעות כש"ת מוהר"ר זלמן אולמאן נ"י, אב"ד דק"ק מאקאווא יע"א.

חברו הגדול ממנו במנין, הגאון מהר"מ א"ש, כותב לו בתשובה באה"ע סי' ס"ח, להרב הגאון המהולל החריף ובקי סיני ועוקר הרים גודע בשערים דובר מישרים, כקש"ת מוהר"ר זלמן אב"ד דק"ק מאקאווא יע"א.

כידוע, גאוני הדורות הקודמים לא הרבו דברי שבח והילול מצד רוח גדיבה, אבל ספרו כל הגה שהוציאו מפייהם.

בשנת תר"ה הי' הוא מגדולי דורו שיצאו בקול חוצב ובכל החומר נגד המתקנים בברונשווייג ולעזרת הרבנים ר' צבי הירש לעהרן ור' אלי' אברהם פרינץ, ע"ה, שיצאו בכרוזי התעוררות על הסכנה לדת מהמתקנים-מסכנים הללו. בתשובתו בסי' י"ד כותב הגאון יריע"ש: הכת החדשה מהרסי הדת, כל תהלוכותיהם ומעשיהם יעידון ויגידון, כי אין אמונה בהם, ומות בהמה ומות אדם אחד להם, אם כן איפוא אהובי אחי וכו' הרחק תרחיקו קול מחרפים ומגדפים, לא תשמעו שמע שוא, אל תקשיבו לקול כסלם ברוב דברים וכו'.

קריאות כאלה נמצאות גם בשו"ת חת"ס, מהר"מ א"ש, מהר"מ שיק ובהרבה ספרי גדולי הדור ההוא.

גדולי הדור ההוא הן ראו שהכינוס בברונשווייג אינו ענין לברונשווייג, אבל גם למאקאווא, ולפרעשבורג, ולפראג, ולוילנא, ולכל העולם כולו.